

see, hvorledes denne Heelstat skal ordnes, under hvilke Forhold og under hvilke Betingelser vi skulle leve og være i Forbindelse med Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg; det er min Formening, at det er aldeles umuligt, at kunne gjennemføre, hvad man stiller paa, at danne et Monarchie, som i alle Maader og i alle Dele har lige Rettigheder, hvis Dele staae eens over for hverandre, og jeg grunder denne Formening derpaa, at disse 2 Hertugdømmer, Holsteen og Lauenborg, som høre til det tydske Forbund, sættes derved i en saadan Stilling, som nødvendigviis maa være særegen for dem, og som vi dog som danske Mænd dog umulig kunde ville dele med dem, men dersom vi vilde gaae ind paa en saadan Heelstat, saa skal det jo være Meningen deraf, at vi skulle være fælles om Alt, og er det da den danske Rigsdags Mening, at vi ogsaa skulde være fælles med dem i, at kunne udgjøre en Deel af det tydske Forbund; det veed jeg er ikke Rigsdagens Mening; men er det ikke Meningen, saa maa vi dog nødvendigviis see først, hvorledes Ministeriet, som har givet sit Program allerede under 28de Januar 1852, vil klare for sig, hvad det er, det har bebudet; thi i dette samme Program begynder Ministeriet med en Underretning til Rigsdagen om, at det saakaldte Notabelproject, som skulde danne en saadan Forblindelse mellem Monarchiets enkelte Dele, var bleven opgtvet, fordi det ikke kunde gjennemføres; men det er min Formening, saavidt jeg kan forstaae, at dersom dette Ministerium, eller forsaavidt som det nu er afløst i enkelte Ministerier af andre Personligheder, vil gjennemføre hvad der er tilfaldt i denne alleihøieste Kundgjørelse af 28de Januar, da vil den komme til at ende saaledes som den begyndte; det lader sig heller ikke gjennemføre, og jeg støtter navnlig denne Betragtning paa den Omstændighed, at der staaer blandt andre Ting i den kongelige Kundgjørelse, at Danmarks Riges Grundlovsbestemmelser skulle forblive uanfægtede, og jeg kan efter al den Opmærksomhed, som jeg har anvendt paa denne Sag, og al den Estertanke, jeg har anstillet over, hvorledes Omstændighederne kunde stille sig, ikke paa nogen Maade forstaae, at de to Ting kunne lade

sig forene, at vi saaledes skulle fuldstændig danne en Enhed med disse to Hertugdømmer, der staae i saa etendommelige Forhold til det tydske Forbund, at vor Grundlov ikke derved skulde blive antastet; jeg har ikke kunnet see det, men det er mit Forlangende, at dette kartsynede Ministerium maa forelægge Rigsdagen først sine Ansøelser og Betragtninger af, hvorledes det da kan skee, thi dersom de kunne og ville forelægge Rigsdagen en saadan Ordning af Forholdene, at Danmarks Riges Grundlov i alle Maader kan blive uantastet, saa skal jeg ikke have det Allermindste at indvende derimod, men da jeg ikke forstaaer det, og da jeg nødvendigviis maa see det først og lade mig bedre overbevise, saa nødes jeg til paa Sagens nærværende Standpunkt at stemme imod ethvert Forsøg, der gjøres til at indføre Fællesskab i saadanne Ting, som, naar de ere gjennemførte i Hovedstykker, nødvendigviis engang føre til, at den danske Rigsdag staaer aldeles værgeløs imod hvad Ministeriet byder os, og til nærmere Oplysning skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at saaledes staaer det i dette Dreiblik med denne Toldforf., at Ministeriet har allerede indført en saadan Redfættelse eller Forandring i Toldforholdene i Holsteen, som nu foreligger til Antagelse her af denne Rigsdag. Dersom Rigsdagen nu ikke vil gaae ind derpaa, hvad kan saa Ministeriet gjøre, saa kan det sige: nu indføre vi den selv samme Tarif, de selv samme Toldsatser i Hertugdømmet Slesvig, og dersom da Slesvig og Holsteen staae saaledes under de selv samme Toldforhold, hvilket forstandigt Menneffe vil da forlange, at vi skulle holde en Toldlinie ved Eideren, saaledes staaer Sagen, og saa sige de, at dersom en Rigsdag endda vilde staae fast, ja saa indføre vi det alligevel i Slesvig, at saa skulle vi nok tvinge Jer til at lægge Toldgrændsen op til Kongeaen. Der er Danstiens Frihed bunden, der er Rigsdagens Frihed ogsaa bunden, derfor stemmer jeg imod, at der foretages nogetsomhelst Skridt til at fremme denne Lov.

Finantsministeren: Jeg har intet Dreiblik tvivlet om, at den ærede Rigsdagsmand vilde vedblive at stemme mod denne Lov til det Sidste, og jeg smigrer mig heller ikke med